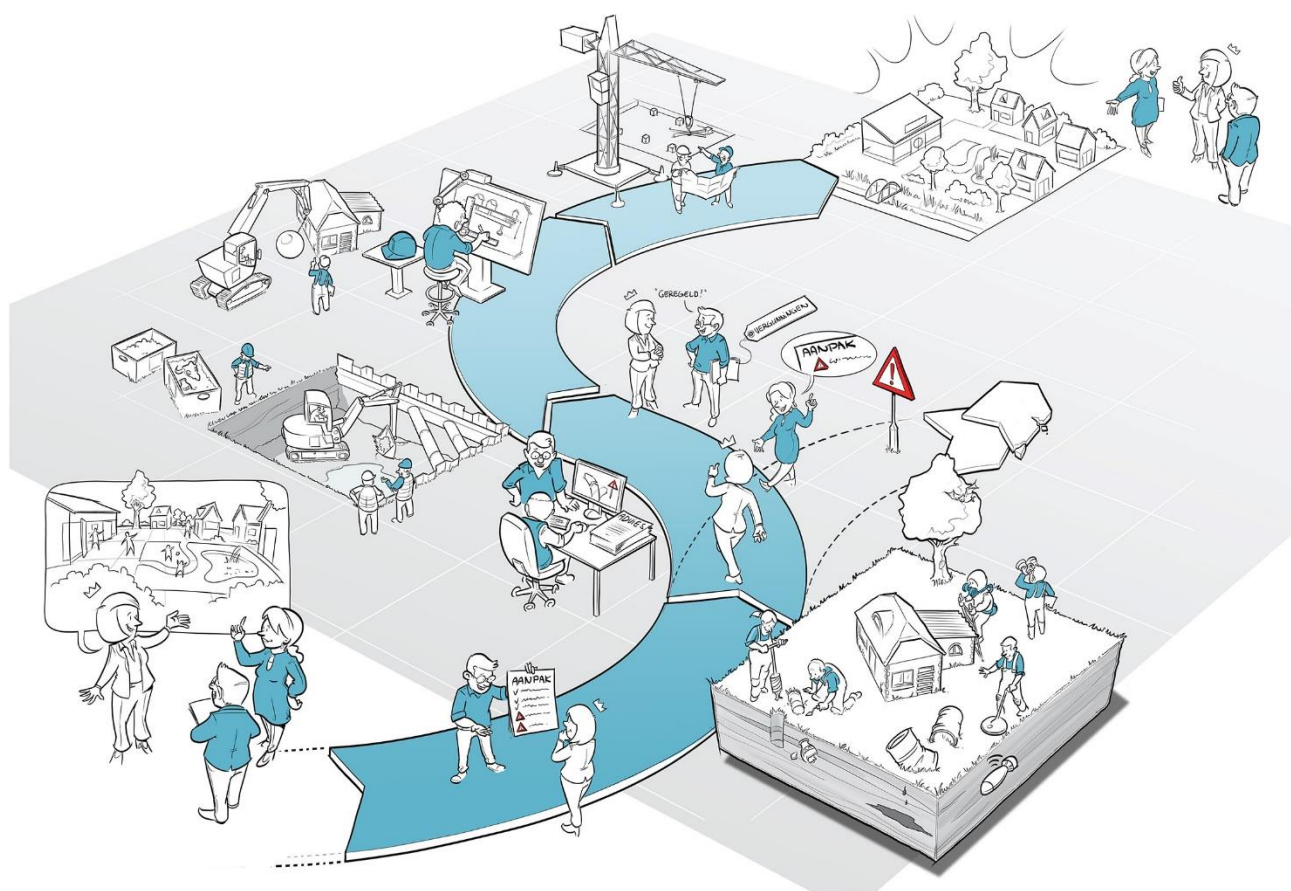

**Nader onderzoek Wet natuurbescherming
Cajanuspad 1, Haarlem**

Rapport

Nader onderzoek Wet natuurbescherming

Locatie : Cajanuspad 1, Haarlem
Kenmerk : A0908-03/JHO/no1
Datum : 5 augustus 2022

Auteur : Dhr. J. den Houdijker
Vrijgave : Dhr. D. van der Meer
Email : jdhoudijker@idds.nl
Telefoon : 06 511 344 48

Opdrachtgever : Visser & Van Dam
Dhr. G. Beentjes

© IDDS b.v. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch of anderszins zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de uitgever.

Samenvatting

In opdracht van Visser & Van Dam is in 2022 een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd aan Cajanuspad 1 te Haarlem. Deze samenvatting beschrijft de belangrijkste resultaten en conclusies van het onderzoek. Voor de volledigheid verwijzen wij u ook naar Hoofdstuk 4 Effectbeoordeling en Hoofdstuk 5 Conclusie.

De opdrachtgever is voornemens om een woonwijk te bouwen op het huidige braakliggende terrein langs het Cajanuspad 1 te Haarlem.

Tijdens de veldbezoeken voor het onderzoek naar de grote vos zijn diverse vlinders aangetroffen, zoals groot koolwitje, klein koolwitje, bruin blauwtje, icarusblauwtje, oranje zandoogje en bruin zandoogje. Er zijn geen individuen van de grote vos waargenomen binnen het plangebied. De wilgen binnen het plangebied vervullen geen functie als waardboom voor de grote vos. Om de werkzaamheden uit te mogen voeren, is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Leeswijzer	5
2.	Opzet van het onderzoek	6
2.1	Onderzoeksgebied	6
2.2	Planvoornemen	6
2.3	Resultaten quickscan Wet natuurbescherming	6
2.4	Onderzoeksmethodiek grote vos	7
3.	Resultaten	8
4.	Effectbeoordeling	9
4.1	Grote vos.....	9
5.	Conclusie	10
5.1	Grote vos.....	10
6.	Literatuur en bronvermelding	11
	Bijlage I Aanbevelingen natuurvriendelijk bouwen	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

IDDS heeft in opdracht van Visser & Van Dam nader onderzoek naar de grote vos uitgevoerd aan het Cajanuspad 1 te Haarlem. De voorgenomen plannen betreft het bouwen van een woonwijk in het plangebied. Dit nader onderzoek volgde op de door IDDS uitgevoerde quickscan (op 15 juli 2021, met kenmerk: A0908-03/DME/rap1), waarin de aanwezigheid van de grote vos niet kon worden uitgesloten. In Paragraaf 2.3 worden de resultaten van de quickscan verder besproken.

Voordat een ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden, moet bepaald worden of de uitvoering invloed kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden. Hiervoor is het noodzakelijk te bepalen of er sprake is van de aanwezigheid van beschermde soorten of gebieden in, of in de nabijheid van het plangebied. In dit kader is een onderzoek opgestart om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming. Het onderhavige rapport beschrijft de bevindingen en conclusie van dit nader onderzoek.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel is nader te onderzoeken of:

- in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden individuen van de beschermde soort aanwezig zijn;
- de ingreep een effect heeft op de mogelijk aanwezige beschermde soorten;
- er maatregelen nodig zijn om een negatief effect op beschermde soorten te voorkomen of te verzachten;
- ontheffing van de Wet natuurbescherming benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In Hoofdstuk 1 is de aanleiding en het doel van het onderzoek besproken en in Hoofdstuk 2 wordt het onderzoeksgebied en de gebruikte methodiek behandeld. Vervolgens worden de resultaten in Hoofdstuk 3 uiteengezet. In Hoofdstuk 4 is de effectbepaling weergegeven waarbij de resultaten van het nader onderzoek worden gespiegeld aan de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 5 geeft de conclusie weer. Tot slot wordt een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd. In Bijlage I worden suggesties gegeven voor natuurvriendelijk bouwen.

2. Opzet van het onderzoek

2.1 Onderzoeksgebied

In onderstaand figuur is een luchtfoto te zien van de ligging van het plangebied. Hierop is te zien dat het plangebied aan de grens van de bebouwde kom van Haarlem ligt met ten oosten en zuiden diverse woonwijken. Ten noordwesten ligt het stadspark 'Engelandpark' en direct grenzend aan de westzijde liggen sportvelden. Verder naar het westen liggen weilanden en een kanaal (het verlengde van de Zuider Buiten Spaarne).

Figuur 1: Overzichtsfoto van de ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving.

Het plangebied zelf bestaat uit een stuk braakliggende grond met verspreid over het terrein enkele tiny houses. Het grootste deel van het terrein bestaat uit kruidenvegetatie en aan de randen zijn grotere bomen te vinden.

2.2 Planvoornemen

De opdrachtgever is voornemens om op het huidige terrein een woonwijk te bouwen. Hiervoor zal veel groen gerooid worden en zullen de aanwezige tiny houses worden verwijderd.

2.3 Resultaten quickscan Wet natuurbescherming

In een eerder stadium is door IDDS een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Deze quickscan is bekend onder het kenmerk A0908-03/DME/rap1 met datum 15-02-2021 (Van der Meer, 2021). Uit deze quickscan komt het volgende naar voren:

Grote vos: in het plangebied bevinden zich meerdere grote wilgen en staat een rijke kruidenvegetatie met veel bloeiende bloemen. Dit maakt het plangebied geschikt als leef- en

voortplantingsgebied voor de grote vos. Wanneer het kappen van de aanwezige wilgen definitief onderdeel wordt van het planvoornemen, zal nader onderzoek moeten uitwijzen of het plangebied een functie vervuld voor deze soort. Wanneer alle wilgen behouden blijven, wordt nader onderzoek niet nodig geacht.

Vogels zonder jaarrond beschermd nest: binnen het plangebied kunnen vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Algemene vogelsoorten die broeden zijn gedurende deze tijd (globaal van 15 februari - 15 augustus) beschermd. Het advies luidt om de werkzaamheden buiten dit broedseizoen te laten plaatsvinden. Indien het niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden, dient er een broedvogelinventarisatie gedaan te worden door een deskundig ecooloog.

2.4 Onderzoeksmethodiek grote vos

De onderzoeksinspanning voor dit nader onderzoek is bepaald aan de hand van de door IDDS uitgevoerde quickscan (op 15 juli 2021, met kenmerk: A0908-03/DME/rap1), waarin de aanwezigheid van de grote vos in het plangebied niet kon worden uitgesloten.

Bij het uitvoeren van dit onderzoek naar het voorkomen van de grote vos en de functionaliteit van het leefgebied is gewerkt volgens de richtlijnen die zijn opgesteld door de vlinderstichting.

De benodigde onderzoeksinspanning bestaat uit drie veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 30 september. De inventarisatie moet bij voorkeur aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Tellen tussen 10:00 en 17:00
- Geen neerslag en maximaal windkracht 5
- Bij temperaturen onder de 13 graden mag niet geïnventariseerd worden.
- Bij temperaturen tussen de 13 en 17 graden mag alleen geïnventariseerd worden wanneer er minder dan 50% bewolking is.
- Met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.
- Eén bezoek moet in het voorjaar plaatsvinden en de overige twee tijdens de zomerperiode.

Om aan te tonen dat de grote vos gebruikt maakt van het plangebied, moet er in de periode tussen 1 april en 30 september minimaal één waarneming van de grote vos gedaan worden.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen B. Maste en J. den Houdijker. Tabel 1 geeft de data van de bezoeken weer, evenals het tijdstip en de weersomstandigheden.

Tabel 1: Onderzoek momenten grote vos, weersomstandigheden en bijzonderheden (Bron Buienradar).

Bezoek	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
1	22-04-2022	13:30 tot 14:30	Droog, 21°, NO 2, 0% bewolking
2	23-06-2022	12:15 tot 13:15	Droog, 28°, ZO3, 0% bewolking
3	03-08-2022	13:00 tot 14:00	Droog, 26°, Z3, 20% bewolking

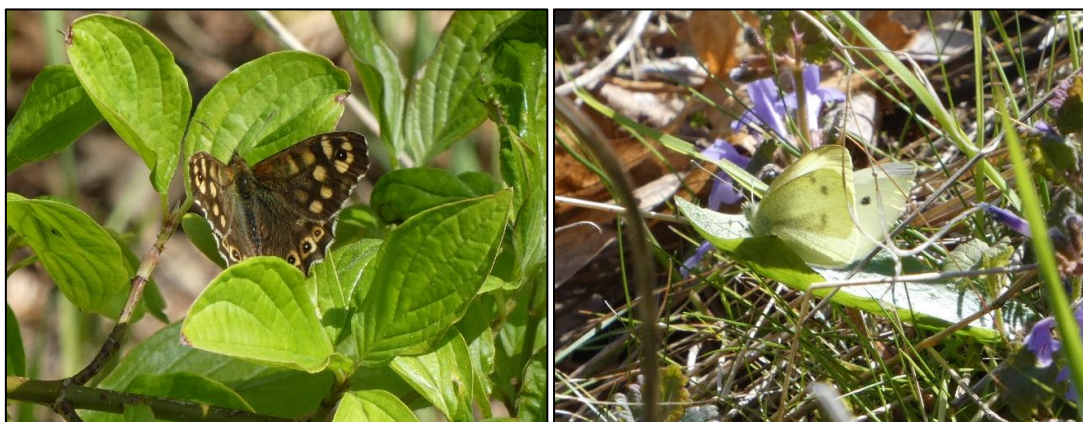
Tijdens het onderzoek is er op rustig tempo, met een verrekijker in de hand, in en om het plangebied heen gelopen. Wanneer er een vlinder werd waargenomen is gestopt met bewegen en door de verrekijker gekeken om welke soort het ging. Hiervoor zijn de vrijstaande hoge wilgen afgespeurd en is er naar plekken op de bast gekeken waar de vlinder sap kan drinken. Het gehele plangebied is tijdens het bezoek meerdere malen doorzocht.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk zullen de resultaten van de uitgevoerde veldbezoeken besproken worden. Hierbij wordt per bezoek aangegeven wat de bevindingen waren om zo een compleet beeld te schetsen van de situatie in het plangebied.

Bezoek 1

Het eerste bezoek vond plaats op 22 april 2022, tijdens dit bezoek zijn er meerdere soorten vlinders waargenomen. Onder andere het klein koolwitje en bont zandoogje (Figuur 2). De grote vos (vlinder, eieren, rups of pop) is niet waargenomen binnen het plangebied.

Figuur 2: Waargenomen vlinders. Links bont zandoogje en rechts klein koolwitje.

Bezoek 2

Op 23 juni 2022 heeft het tweede bezoek plaatsgevonden. Tijdens dit bezoek was het warm en was er veel vlinderactiviteit binnen het gebied. Zo zijn diverse soorten waargenomen, zoals oranje zandoogje, bruin zandoogje, klein koolwitje en groot koolwitje. Er is geen grote vos waargenomen.

Bezoek 3

Op 3 augustus 2022 heeft het derde en laatste bezoek plaatsgevonden. Tijdens dit bezoek zijn er wederom geen individuen van de grote vos waargenomen. Wel zijn er bruin blauwtje, icarusblauwtje en klein koolwitje waargenomen.

4. Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek getoetst aan de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming (Wnb). Op die manier wordt bepaald of het noodzakelijk is een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

4.1 Grote vos

Naar aanleiding van de quickscan bleek dat het plangebied een geschikte biotoop vormt voor de grote vos. Er zijn echter tijdens het nader onderzoek binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van de grote vos. Om de werkzaamheden uit te mogen voeren, is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

5. Conclusie

In dit hoofdstuk zullen nogmaals kort de conclusies worden getrokken naar aanleiding van de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek.

5.1 Grote vos

In het plangebied en binnen de verstorende invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen individuen van de grote vos aangetroffen. Er is voor deze soort geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

6. Literatuur en bronvermelding

Literatuur

Meer van der, D, 2021. Quicksan Wet natuurbescherming Cajanuspad 1, Haarlem. IDDS, Noordwijk.

Internetbronnen

www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl

www.vlinderstichting.nl

Bijlage I Aanbevelingen natuurvriendelijk bouwen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming geven wij in relatie tot de voorgenomen ontwikkelingen de volgende aanbevelingen met als doel de ecologische structuren in de omgeving te versterken.

Vleermuizen

Nieuwbouw

Spouwmuren zijn uitermate geschikt voor vleermuizen. Geschikte permanente verblijfplaatsen kunnen worden gecreëerd door bij de nieuwbouw een spouwmuur te realiseren van ten minste 2 centimeter diep. Invliegopeningen in de vorm van open stootvoegen van 1,5 tot 2 cm breed geven dwergvleermuizen toegang tot de spouwmuur. Laatvliegers hebben wat meer ruimte nodig om in te vliegen, namelijk tussen de 1,8 en 2 centimeter. Bij het gebruik van isolatie aan de binnengevel is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat er kunststof gaas wordt aangebracht met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter om vleermuizen de mogelijkheid te bieden te zich vast te klampen. De stootvoegen moeten zich op ten minste 3 meter hoogte bevinden en niet boven ramen of deuren geplaatst.

Als het niet gewenst is dat vleermuizen zich vrij door de spouwmuur bewegen, is het in metselen van vleermuisstenen een goed alternatief. De ruimte in een inmetzelsteen is beperkt. Het is dan ook raadzaam inmetzelstenen te koppelen zodat een grotere verblijfplaats ontstaat.

Renovatie

Als een bestaande spouwmuur wordt geïsoleerd blijft er vaak te weinig ruimte over om nog te kunnen functioneren als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Het is dan nog wel mogelijk in metselstenen aan te brengen tussen het binnen- en buitenblad van de spouwmuur.

Boeiboorden of gevelbetimmering kan ook een verblijfplaats bieden aan vleermuizen. Door een opening van 2,5 centimeter vrij te houden tussen de gevel en de betimmering wordt een potentiële verblijfplaats gerealiseerd. Het is belangrijk dat de vleermuizen grip hebben, dus de wand moet ruw zijn.

Gierzwaluw

Voor gierzwaluwen kan onder andere gebruik gemaakt worden van inmetselfkasten in de gevel en nestpannen op het dak. De neststenen kunnen zowel zichtbaar als onzichtbaar in de gevel worden verwerkt.

Bij het aanbrengen van neststenen in de gevel is het van belang rekening te houden met de mate van opwarming van de neststenen. De neststenen moeten bij voorkeur in noordelijk of oostelijk gerichte gevels worden aangebracht of onder de schaduw van een overstek.

Ook in nestpannen op het dak kan de temperatuur snel oplopen. Deze moeten onder geen beding op zuidelijk of westelijk gerichte daken worden gelegd. De kans is groot dat de jongen dit niet overleven. Zeker als de daken zijn geïsoleerd, kan warmte niet meer ontsnappen en is oververhitting een reëel gevaar. Gaten in overstekken en dakgootomlijstingen bieden goede mogelijkheden voor gierzwaluwen om te nestelen. De temperatuur in dit soort betimmeringen is beter gereguleerd en het is goed aan te vliegen door de soort.

Huismus

Voor huismussen kan heel gemakkelijk nestruimte worden gerealiseerd door het (ver)plaatsen van vogelschroot tot onder de derde rij dakpannen. Op deze manier wordt voldaan aan het Bouwbesluit, maar blijft het dak beschikbaar voor de huismus. Bij huismussen moet rekening worden gehouden met de eisen die de soort stelt aan zijn omgeving. Om te kunnen functioneren als broedlocatie moet op zeer korte afstand voldoende dekking en voedsel aanwezig in de vorm van inheemse bomen en planten. Soorten als liguster, lijsterbes, sleedoorn, meidoorn en vlier zijn hier heel geschikt voor.

Insectenhôtels

Door insectenhôtels te plaatsen in een voedselrijke omgeving met veel inheemse bloemen kunnen insecten worden gelokt. Het is van belang om goed te letten op de grootte en diepte van het insectenhôtel en deze te plaatsen op een zonnige plek om deze succesvol te laten zijn. Een insectenhôtel kan de diversiteit lokaal vergroten en de insecten vormen een goede voedselbron voor vogels en vleermuizen.

Checklist groen bouwen

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen.

Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

Kijk voor meer informatie op:
www.checklistgroenbouwen.nl
www.bouwnatuurinclusief.nl